

Пазарни двигатели

Приносите на државните обврзници во САД се зголемија¹, што во значаен дел се должеше на состанокот на [ФЕД](#), по кој преовладаа очекувањата на инвеститорите дека каматните стапки ќе останат високи подолг временски период. На состанокот, целното ниво на референтната каматна стапка остана во распонот од 5,25% - 5,5%. Во соопштението коешто беше објавено по состанокот беше посочено дека економскиот раст е солиден, а растот на бројот на слободни работни места иако забавува, останува силен. Според најновите макроекономски проекции, стапката на раст на БДП беше ревидирана нагоре за 2023 и 2024 година, а при поволни согледувања за пазарот на труд, стапката на невработеност беше ревидирана надолу. Прогнозите за стапката на инфлација не беа значително променети, при што ФЕД очекува враќање на инфлацијата кон целното ниво во 2026 година. Според патеката на движење на референтната каматна стапка, повеќето членови на ФОМЦ очекуваат уште едно зголемување на каматната стапка од 25 б.п. до крајот на оваа година. Значајна разлика во однос на јунските проекции на идната патека на референтната каматна стапка претставува тоа што за 2024 и 2025 година во помал обем се вградени очекувањата за намалувања на каматната стапка (за 50 б.п.). За зголемување на приносите придонесе и високата цена на нафтата, како одраз на ограничениот понуда на овој енергент, засилувајќи ги стравувањата дека ценовните притисоци ќе останат високи извесен период. Сепак, цената на нафтата се намали на неделна основа, главно поради неизвесноста во пресрет на состанокот на ФЕД, поврзана со неговото влијание врз идните очекувања на инвеститорите за највисокото ниво на каматните стапки, а со тоа и врз изгледите за глобалната економска активност и побарувачката на енергенти.

Растот на приносите на државните обврзници во еврозоната² беше релативно послаб во однос на САД. За тоа придонесоа и ставовите на претставниците на ЕЦБ, коишто упатуваа на потребата од задржување на релативно високите

нивоа на каматните стапки на ЕЦБ подолг период. Во тој контекст, членовите на Советот на ЕЦБ, Боштан Васле и Роберт Холцман изјавија дека е можно дополнително зголемување на каматните стапки на ЕЦБ. Од друга страна, за послабо зголемување на приносите во еврозоната придонесоа пренесените ефекти од намалените ценовни притисоци во Обединетото Кралство и задржувањето на показателите ПМИ во еврозоната под нивото од 50 поени, упатувајќи на пад на економската активност. Имено, композитниот индекс ПМИ само умерено се зголеми во септември, од 46,7 на 47,1 поен, при што подиндексот за деловната активност во услужниот сектор незначително се зголеми, а подиндексот за нови нарачки за индустријата беше слаб.

Берзанските индекси од двете страни на Атлантикот забележаа пад³, поради согледувањата дека каматните стапки на најголемите централни банки ќе останат високи подолг период.

Останати настани

[Банката на Англија](#) ја задржа истата референтна каматна стапка од 5,25%, што претставува прекин на последователните зголемувања во претходниот период. Ваквата одлука беше донесена во услови на забавување на економскиот раст, како и по намалувањето на стапката на инфлација. [Банката на Јапонија](#) продолжи да води олабавувачка монетарна политика, односно ги задржа краткорочните каматни стапки на нивото од -0,1% и целење на приносот на 10-годишните државни обврзници на нивото околу 0%. По состанокот, гувернерот Казуо Уеда истакна дека треба да помине одредено време за да се оценат економските податоци, особено растот на платите и цените на услугите, пред да се започне со зголемување на каматната стапка. [Централната банка на Норвешка](#) ја зголеми референтната каматна стапка за 25 б.п. на нивото од 4,25%, при што носителите на монетарната политика најавија можно ново зголемување во декември, во услови на постојани инфлациски притисоци.

¹ Приносите на 10-годишните државни обврзници во САД привремено се искачија на највисокото ниво во изминативе 16 години.

² Приносите на 10-годишните германски државни обврзници го достигнаа највисокото ниво од 2011 година наваму.

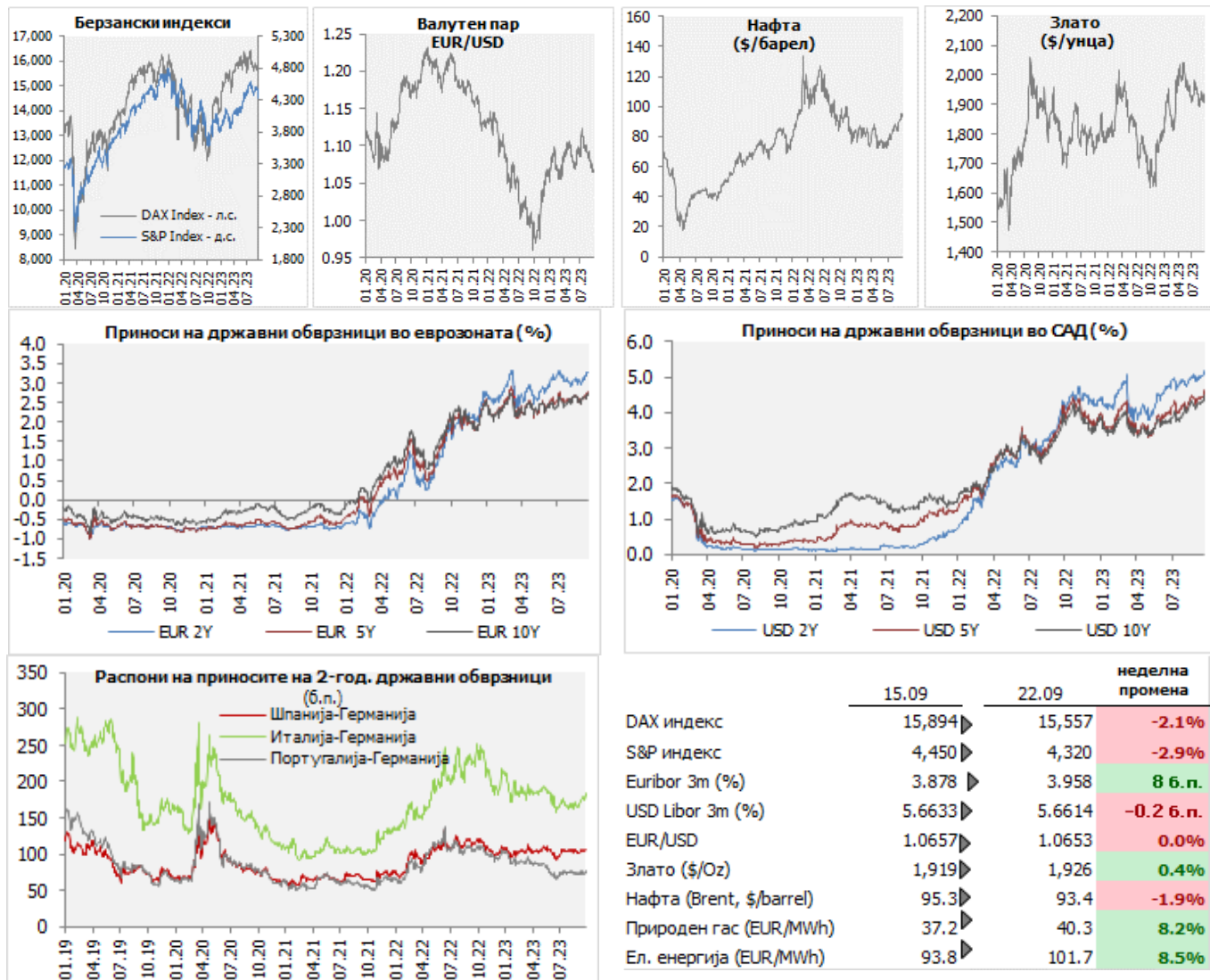
³ Индексот Дакс имаше најизразен неделен пад од август наваму, а индексот СиП од март.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 18 - 22 септември 2023 година

Селектирани пазарни показатели

	15.09	22.09	неделна промена
DAX индекс	15,894	15,557	-2.1%
S&P индекс	4,450	4,320	-2.9%
Euribor 3m (%)	3.878	3.958	8 б.п.
USD Libor 3m (%)	5.6633	5.6614	-0.2 б.п.
EUR/USD	1.0657	1.0653	0.0%
Злато (\$/Oz)	1,919	1,926	0.4%
Нафта (Brent, \$/barrel)	95.3	93.4	-1.9%
Природен гас (EUR/MWh)	37.2	40.3	8.2%
Ел. енергија (EUR/MWh)	93.8	101.7	8.5%

	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
30.12.2022	2.10	2.76	2.58	2.57
15.09.2023	3.79	3.22	2.69	2.68
22.09.2023	3.78	3.26	2.75	2.74
неделна промена (б.п.)	-0.8	4.3	5.8	6.4
збирна промена од почетокот на годината (б.п.)	167.8	49.4	17.2	16.8

	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
30.12.2022	4.75	4.43	4.00	3.87
15.09.2023	5.50	5.03	4.46	4.33
22.09.2023	5.52	5.11	4.56	4.43
неделна промена (б.п.)	1.3	7.7	9.5	10.1
збирна промена од почетокот на годината (б.п.)	76.4	68.4	55.5	55.9